

Havs och Vatten myndigheten

Genomförandeplan av åtgärd 38 i åtgärdsprogrammet för havsmiljön 2022-2027.

Delåtgärder:

1. Läckage av mineralolja som används som smörjmedel i fartygs propellerhylsor
2. Begränsa PFAS i brandskum samt minimera användningen vid tester och brandövningar till sjöss
3. Begränsning för sjöfart att släppa ut farliga ämnen i skrubbevatten
4. Begränsning av utsläpp av lastrester med negativ miljöpåverkan i Östersjön

Version 1 datum: 2023-01-10

TSS 2022-442

Planen beskriver hur myndigheter avser genomföra samt följa upp åtgärden. Planeringen kan ändras, och därför kan genomförandeplanen komma att uppdateras vid behov.

Genomförandeplan ÅPH 38.1

Åtgärden: 1. Läckage av mineralolja som används som smörjmedel i fartygs propellerhylsor

Syfte och mål: Om läckage av mineralolja från fartygs propellerhylsor minskas genom reducerat onormalt läckage som uppstår på grund av skador på propellerhylsor, och/eller användning av mer miljövänliga smörjoljor, minskar volymer av olycksrelaterade oljespill inkluderande farliga ämnen. Detta medför förbättrade möjligheter att nå målvärdet för indikator B.2.2 och ökad förutsättning för att miljö kvalitetsnorm B.1 kan följas

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
<p>1. Utredda om krav kan ställas på att volymer av förbrukad smörjolja för propelleraxlar ska rapporteras i fartygs oljedagbok och att tankar för smörjolja redovisas i International Oil Pollution Prevention Certificate (IOPP) certifikat.</p>	<p>1. Påbörjas senare i åtgärdsnyckeln. Förutom arbete inom myndigheternas löpande verksamhet kan även krävas externa uppdrag.</p>	<p>1. Transportstyrelsen i samverkan med HaV.</p>	<p>Delåtgärden påbörjad (P): aktivitet 1 påbörjad</p> <p>Delåtgärden genomförd till hälften eller mer (H): aktivitet 1 och 2 påbörjade</p> <p>Delåtgärden genomförd (G): aktivitet 1 och 2 genomförda</p>		<p><i>Uppföljning specificeras i samband med uppstart av delåtgärd 38.1</i></p>
<p>2. Utredda hur mineralolja i propellerhylsorna kan byts ut mot miljövänlig, nedbrytbar olja samt utreda möjligheten att använda sig av vattensmorda system.</p>	<p>2. Påbörjas senare i åtgärdsnyckeln. Förutom arbete inom myndigheternas löpande verksamhet kan även krävas externa uppdrag.</p>	<p>2. Transportstyrelsen i samverkan med HaV.</p>			

Genomförandeplan ÅPH 38.2

Åtgärden: ÅPH 38.2 Begränsa PFAS i brandskum samt minimera användningen vid tester och brandövningar till sjöss

Syfte och mål: Utsläppen av PFAS ämnen kan minska, eller hållas konstant, genom reglering av koncentrationer av PFAS i det brandskum som används på fartyg samt minimering av användning och läckage av PFAS innehållande brandskum till den marina miljön vid brandövningar, t.ex. genom metoder för uppsamling på däck, alternativt att ersätta PFAS innehållande brandskum med fluorfria alternativ. Destruering av utgånget PFAS innehållande brandskum genomförs på korrekt sätt. Detta medför ökad förutsättning för att miljö kvalitetsnorm B.1 kan följas

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
1. Transportstyrelsen ska arbeta aktivt i det pågående arbete inom IMO för att reducera/utfasa PFOS/PFAS i brandskum på fartyg.	1. Ingår i Transportstyrelsens ordinarie arbete i IMO:s kommittéer. Tidplanen beror EU:s initiativ i frågan då det råder EU-kompetens.	1. Transportstyrelsen	Delåtgärden påbörjad (P): aktivitet 1 och 2 påbörjade Delåtgärden genomförd till hälften eller mer (H): aktivitet 1, 2 och 3 påbörjade Delåtgärden genomförd/Genomförs Löpande (G): löpande arbete med aktivitet 1, 2 och 3	Ändring av internationella regelverk + implementering i svensk lagstiftning	Miljöeffekt Vad: Bidrar till att följa miljö kvalitetsnorm (MKN) B.1 (indikator B1.1) (HVMFS 2012:18). När: Bedömning av MKN görs i samband med nästa uppdatering av åtgärdsprogrammet för havsmiljön (2027). Vem: Naturvårdsverket ansvarar för övervakningen, HaV bedömer god miljöstatus och miljö kvalitetsnormer. <i>Uppföljning av effekt kan komma att behöva specificeras beroende på utfallet av vilken typ av ev. reglering som införs samt för vilket område detta kommer att gälla.</i>
2. Delta i EU:s arbete relaterat till ECHAS pågående utredning för ett ev. totalförbud av PFAS inom EU för brandskum.	2. EU:s tidplan är oklar och hänger på beslut efter att utredningen är klar. Utredningen förväntas vara klar i slutet av 2022. Aktiviteten genomförs inom myndigheternas löpande verksamhet.	2. Transportstyrelsen i samarbete med Kemikalieinspektionen och HaV.			
3. Bevaka arbetet inom Helcom BSAP HL 29 i de delar det berör sjöfart.	3. Löpande inom ramen för arbetet inom Helcom Maritime.	3. Transportstyrelsen avseende Helcom Maritime. I övrigt deltar ytterligare myndigheter såsom Kemikalieinspektionen och HaV i genomförandet av HL 29.			

Genomförandeplan ÄPH 38.3

Åtgärden: ÄPH 38.3 Begränsning för sjöfart att släppa ut farliga ämnen i skrubbevatten.

Syfte och mål: Genom att minimera tillförsel av farliga och övergödande ämnen från skrubbevatten eller utsläppta volymer av skrubbevattentill den marina miljön kan halterna av bland annat metaller, PAH:er och nitrater minska och förutsättningarna för B.1 och A.1 kan följas öka

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
1. Slutföra och redovisa regeringsuppdrag gällande nationell reglering.	1. Regeringsuppdraget ska redovisas senast 30/6.	1. Transportstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten gemensamt. Havs- och vattenmyndigheten bidrar med expertstöd för att utreda omfattningen och beskriva de negativa miljöeffekterna.	Delåtgärden påbörjad (P): aktivitet 1 genomförd, aktivitet 2 påbörjad Delåtgärden genomförd till hälften eller mer (H): aktivitet 3 påbörjad Delåtgärden genomförd (G): aktivitet 1 -3 genomförda.	1. Rapport och redovisning av RU 2. Godkännande av riktlinje på MEPC 3. Utkast till Roadmap	Miljöeffekt Vad: Bidrar till att följa miljö kvalitetsnorm (MKN) B.1 (indikator B1.1) och A.1 (indikator A.1.1) samt indikator 5.1A,B (koncentrationer av kväve och fosfor i vatten) för bedömning av god miljöstatus (HVMFS 2012:18). När: Bedömning av MKN görs i samband med nästa uppdatering av åtgärdsprogrammet för havsmiljön (2027). Bedömning av god miljöstatus görs 2024 (nästa beslutad inledande bedömning) och 2030. Vem: Naturvårdsverket ansvarar för övervakningen avseende B.1.1. För indikatorerna A.1.1. och 5.1A,B görs övervakning av HaV, SMHI, Naturvårdsverket och länsstyrelserna. HaV bedömer miljö kvalitetsnormer och god miljöstatus. <i>Uppföljning av effekt kan komma att behöva specificeras beroende på utfallet av vilken typ av ev. reglering som införs samt för vilket område detta kommer att gälla.</i>
2. Vara aktiva i arbetet med frågan om skärpta krav för utsläpp av skrubbevatten inom IMO.	2. 2022, på MEPC 78 beslutades om skrubberiktlinje gällande ramverk för risk- och konsekvensbedömning för utsläpp av "discharge water". Slutligt antagande sker på MEPC 79. Aktiviteten genomförs inom TS löpande verksamhet.	2. Transportstyrelsen och HaV			
3. Driva arbetet inom HELCOM BSAP. BSAP aktivitet S22: Develop a	3. Ta fram utkast till Roadmap till Maritime 2024. Löpande redovisa	3. Transportstyrelsen och HaV			

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
<p>Roadmap by 2025 to reduce the input of pollutants from Exhaust Gas Cleaning System discharge waters, as a minimum in line with existing legislation, taking into consideration the precautionary principle and the outcome of the work of the International Maritime Organization (IMO).</p>	<p>till Helcom Maritime om nationellt arbete i Sverige gällande skrubber, t.ex. utredningar, faktarapporter mm. Även kopplat till pkt 2 ovan, dvs IMO:s beslut om riktlinje gällande riskbedömning för lokala eller regionala regleringar av utsläpp från skrubber.</p> <p>Förutom arbete inom TS löpande verksamhet kan även krävas externa uppdrag.</p>				

Genomförandeplan ÅPH 38.4

Åtgärden: 38.4 Begränsning av utsläpp av lastrester med negativ miljöpåverkan i Östersjön.

Syfte och mål: Ett framtida förväntat minskat tillskott av lastrester till Östersjön bedöms leda till ett minskat tillskott av övergödande ämnen i Östersjön samt minskad negativ påverkan på övervintrande sjöfågel. Med avseende på minskning av övergödande ämnen är detta i nuläget mycket svårt att närmare kvantifiera. Åtgärden medför dock viss ökad förutsättning för att miljökvalitetsnorm A.1 kan följas samt påverkar möjligheten att nå god miljöstatus med avseende på fåglar i positiv riktning

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
<p>1. Översätta rapporten "Tankrengöring och dess påverkan på havsmiljön" (HAVSMILJÖINSTITUTETS RAPPORT NR 2020:6).</p>	<p>1. Rapporten översätts 2022.</p>	<p>1. HaV har gett konsult i uppdrag att översätta rapporten.</p>	<p>Delåtgärden påbörjad (P): Aktivitet 1 och 2 genomförda</p> <p>Delåtgärden genomförd till hälften eller mer (H): aktivitet 3 och 5 påbörjade.</p>	<p>1. Översättning av rapport</p> <p>2. Redovisning av nationellt arbete – inlagor till Helcom</p>	<p>Miljöeffekt</p> <p>Vad: Bidrar till att följa miljökvalitetsnorm (MKN) B.2 (indikator B.2.2) och A.1 (indikator A.1.1) (HVMFS 2012:18) samt indikator 5.1A,B (koncentrationer av kväve och fosfor i vatten) och 1.2B (abundans övervintrande havsfågel) för bedömning av god miljöstatus (HVMFS 2012:18).</p>
<p>2. Bidra med information från pågående nationellt samarbete om tankspolning till HELCOM BSAP S16.</p> <p>Carry out a study and impact assessment by 2026 to estimate and evaluate the volumes and impact of discharges of residues of noxious liquid substances contained in cargo tank washing waters under the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships (MARPOL) Convention Annex II into the Baltic Sea. Based on the results, take relevant action by 2028 on whether and how to further limit discharges of residues of noxious liquid substances contained in cargo tank washing waters under MARPOL Annex II into the Baltic Sea.</p>	<p>2. Inlaga planerad till Maritime 2022 med information om KBV observation av utsläpp från kemikaliefartyg i Östersjön och belysa problemen med tankrengöring och utsläpp av spolvatten.</p> <p>Ett nationellt seminarium som inriktar sig till branschen planeras till hösten 2022.</p> <p>Aktiviteten genomförs inom organisationernas löpande verksamhet.</p>	<p>2. TS i samarbete med Havsmiljöinstitutet, HaV, KBV, Chalmers och Linnéuniversitetet</p>	<p>Delåtgärden genomförd/Genomförs Löpande (G): aktivitet 3 genomförd, löpande arbete med aktivitet 4 och 5.</p>	<p>3. Ev. ändring av internationella regelverk + ev. implementering i svensk lagstiftning</p>	<p>När: Bedömning av MKN görs i samband med nästa uppdatering av åtgärdsprogrammet för havsmiljön (2027). Bedömning av god miljöstatus görs 2024 (nästa beslutad inledande bedömning) och 2030.</p> <p>Vem: Kustbevakningen ansvarar för övervakningen avseende B.2.2. För indikatorerna A.1.1. och 5.1A,B görs övervakning av HaV, SMHI, Naturvårdsverket och länsstyrelserna. Naturvårdsverket ansvarar för övervakning av sjöfågel.</p> <p>HaV bedömer miljökvalitetsnormer och god miljöstatus.</p>

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
3. Utreda andra åtgärder än reglering för att minska utsläpp av lastrester som till exempel nya tankspolningsrutiner, branschåtaganden, clean shipping index, tillsyn, övervakning.	3. Förutom arbete inom myndigheternas löpande verksamhet kan även krävas externa uppdrag.	3. Transportstyrelsen tillsammans med HaV och KBV			<i>Uppföljning av effekt kan komma att behöva specificeras beroende på utfallet av vilken typ av ev. reglering som införs samt för vilket område detta kommer att gälla.</i>
4. Resultatet av BSAP S 16 enligt punkt 2. kan leda till att man ska arbeta mot striktare utsläppskrav på en internationell nivå (HELCOM, IMO). Eller att Östersjön ska klassas som ett specialområde enligt Annex II.	4. Ingår i Transportstyrelsens ordinarie arbete i IMO:s kommittéer.	4. Transportstyrelsen tillsammans med HaV och KBV			
5. Bevaka eventuella synergier med BSAP S 17 avseende adekvanta mottagningsanordningar kopplat till MARPOL Annex V lastrester som kan bidra till övergödning.	5. Enbart bevakning i löpande arbetet inom Helcom Maritime.	4. Transportstyrelsen och HaV			